

Ağız ve Diş Sağlığı Sözlüğü

Güncellenme Tarihi 04 Ekim 2017

A Harfiyle Başlayan Sözcükler

Abrasyon

- 1: Deri mukozanın sıyrılması,soyulması veya kazınması
- 2: Dişin aşınması,yenmesi
- 3: Deri ve mukoza üzerindeki tahriş bölgesi ,sıyrık ve kazıntı

Abse

Çevre dokulardan kese tarzında doku ile sınırlı içerisi cerahat ile dolu oluşum.

Ağız duşu

Bakteri plağı ve debrisini temizlemek amacıyla diş etlerinin üzerine ve altına mekanik bir yöntemle su püskürtmek

Amalgam Dolgular

En uzun süredir kullanılan dolgu maddesidir. Gümüş, kalay ve bakır alaşımının civa ile karıştırılması ile elde edilir. Çiğneme kuvvetleri karşısındaki direnci çok yüksektir. Dezavantajı görünümünün estetik olmamasıdır.

Analjezik

Ağrı kesici

Anestezi

Hissi ortadan kaldırma; cerrahi mücadele için ilaç veya gaz anestetik vererek kişide ağrı ve acı hissini ortadan kaldırma

Anestezi

Doktorlar, ameliyat sırasında ağrı duymaması için, ameliyattan önce hastaya bir iğne yapar ya da solunum yoluyla bir gaz verirler. Hastanın bilincini yitirerek uykuya geçmesine narkoz, böylece vücudundaki ağrıları duyamayacak duruma gelmesine anestezi, bu duyu yitimine yol açan maddelere de anestezi denir.

Apse

Bakınız: Abse

Ataşman Seviyesi

Periodontal liflerin ataşman seviyesinin sayısal ölçümüdür. Genellikle periodontal cep derinliğinin ölçümü ve diş eti çekilmesi (gingival recession) ölçümünün bir araya getirilmesiyle bulunur. Ataşman seviyesi, periodontal hastalıkların seyrini ve tedavinin başarısını değerlendirmede kullanılan en önemli ölçüm yöntemlerinden biri olarak kabul edilir.

B Harfiyle Başlayan Sözcükler

Bukkal/Yanak

Tıpta yanağa verilen isimdir. Aynı zamanda ön ve arka dişlerin yanağa bakan yüzeylerini tarif etmek için de kullanılır.

C Harfiyle Başlayan Sözcükler

Caries/çürükler

Diş çürükleri ve oyukları için kullanılan teknik bir terimdir.

Cementoenamel junction

Sement-diş minesi birleşimi. Diş ve kökün birleştiği noktadır.

Ç Harfiyle Başlayan Sözcükler

Çene Kemiği(Alveol Kemiği)

Diş kökünün etrafını kaplayan kemiksi yapıdır, diş kökünün çene kemiğine tutunmasını sağlar. Periodontal hastalıklar bu kemiğin erimesine yol açar.

D Harfiyle Başlayan Sözcükler

Debridman

Periodontal ceplerdeki bakteri, tartar gibi tahriş edici oluşumları temizleyerek, komşu dokuların iyileşmesini sağlamaya yönelik bir bakteriyel enfeksiyon tedavi yöntemidir.

Demineralizasyon

Diş minesinin alt yüzeyinde meydana gelen mineral kaybı, diş yüzeyinde beyaz bir nokta şeklinde görünebilir.

Dental rezin

Dişlerde aşırı hassaslık halinde dişlere uygulanan bir madde. Sadece diğer tedavi yöntemleri başarısız olduğunda bu yola başvurulmalıdır.

Dental vernik/cila

Aşırı hassas dişler için sodyum florür içeren bir tedavi yöntemidir. Diş yüzeyine uygulanan vernik, dentinin diş yüzeyini kaplar ve dişlerde ağrıya neden olan uyarıcıların pulpaya (diş özüne) ulaşmasını engeller.

Dentin

Minenin altındaki tabakadır. Yetişkin bir insan dişinin %75'ini oluşturur. Kemikle aynı yoğunluğa sahip olmasına rağmen ısıya ve dokunmaya duyarlıdır. Dentin canlı bir yapıdır ve % 70'i mineral tuzları; % 20'si organik madde ve % 10'u da sudan oluşur. Dentinde çok sayıda kanalcık içerir.

Dentin kanalları

Dentinin dış yüzeyinden, dişin içindeki sınırlara uzanan mikroskopik/çok küçük kanallar.

Desensitizasyon / Hassasiyeti azaltma

Diş etinin soyulması. Deskuamatif gingivitis hallerinde, bazı kırmızı ve gri noktalara rağmen diş eti dokusu düzgün ve parlak görünebilir. Ancak, diş eti yüzeyi soyularak kanayan ve aşırı derecede acı veren bir hale de gelebilir.

Dil iltihabı

Tıp dilinde Glossit denilen bu iltihaplanmanın nedeni, çürük dişler, dişeti iltihabı, sigara, çok sıcak veya çok soğuk şeyler yemeyi alışkanlık haline getirmiş olmaktır. İhmal etmemek gerekir. Çünkü dil kanseri veya dil ülseri belirtisi de olabilir. Mutlaka doktora başvurmak gerekir. Yapılacak ilk iş, sigarayı bırakmak, çürük dişleri tedavi ettirmek ve kötü alışkanlıkları terk etmektir.

Distal

Ağzın orta çizgisinden uzağa bakan diş yüzeyleri.

Diş eti çizgisi

Diş (diş kökü dâhil) ve diş eti dokusu arasındaki boşluk.

Diş eti sarkması/free gingiva

Diş etlerinin kenar yüzeylerinin dişten uzaklaşarak sarkması.

Diş implantı

Eksik olan dişlerin yerine çene kemiğine yerleştirilen ve uygun malzemedan yapılan yapay diş kökleridir. Daha sonra bu kök diş üzerine yerleştirilen protez dişler ile kaybedilmiş diş fonksiyonu yeniden kazanılmaktadır. Estetik açıdan da mükemmel sonuçlar elde edilen implant kelimesi için diş ekme ; yapay diş ; çakma diş ; vidalı diş ya da vida diş isimleri de kullanılmaktadır.

Diş Kırıkları

Diş Kırıkları genellikle travma sonrası ortaya çıkan durumlardır. Kırık diş tedavisinde öncelikli olarak travmaya uğrayan dokunun sağlığının korunması gerekir. Sonrasında ise restoratif çeşitli girişimlerle dokuların yeniden eski görünümüne kavuşması sağlanmalıdır. Kırılan diş hemen çekilecek demek yanlıştır.

Dişlerde hassasiyet/Dentinal Hipersentivite

Sıcak, soğuk, tatlı, ekşi maddelerle temas ettiğinde dişlerinizin verdiği ani, keskin ağrı.

E Harfiyle Başlayan Sözcükler

Explorer

Diş çürüklerini tespit etmekte kullanılan bir araştırma yöntemi

F Harfiyle Başlayan Sözcükler

Fissür Örtücüler(Sealant)

Diş çürümelerini önlemek üzere kullanılan plastik bir sıvıdır. Fissür örtücüler azı

dişlerinin üzerindeki girinti ve çıkıntılara uygulanır. Hemen sertleşen bu sıvı dolgular, diş fırçası ile kolayca temizlenebilecek sıg yüzeyler oluşturur.

Fissürler

Azı dişlerinin yüzeyinde bulunan girinti ve çıkıntılar.

Fluorosis

Çok fazla florür kullanılması nedeniyle diş minesinin renginin bozulması. (bir milyonda birden fazla porsiyon).

G Harfiyle Başlayan Sözcükler

Gingival Crevicular Fluid

Sulkustan sürekli olarak salgılanan sıvıdır. Sağlıklı bir ağızda çok az sıvı salgılanır, ancak iltihab arttıkça bu sıvı miktarı da artar.

Gingivitis/Diş eti iltihabı

Diş eti iltihabı olup, hafif ya da şiddetli olabilir. Diş eti iltihabı diş etlerinde kırmızılık, ödem(şişlik) ve hassasiyete sebep olur.

I Harfiyle Başlayan Sözcükler

İmplantlar

Dişlerin eksik olduğu yerlerde çeneye yerleştirilen metal diş köküdür. Daha sonra eksik dişin yerine geçmek üzere suni diş implantın üzerine yerleştirilir.

İ Harfiyle Başlayan Sözcükler

İmplant

İmplant, vücut içerisine ve canlı dokulara cansız maddelerin yerleştirilmesini ifade eder. Diş implantı için bkz: diş implantı

K Harfiyle Başlayan Sözcükler

Kanal (Endodontik) Tedavisi

Diş köklerindeki enfekte sinir dokularının temizlenmesi ve oluşan oyukların cansız bir madde ile doldurulmasından oluşan tedavi yöntemidir.

Kavite/Oyuk

Çürük temizlendikten sonra dişin içinde kalan boşluk.

Kompozit

Oyukları tamir etmek için kullanılan beyaz dolgu malzemesi

Kompozit Dolgular.

Estetik dolgulardır. Dirençleri amalgamlardan oldukça düşüktür. sürekli gelişmekte olan kompozit dolgular gün geçtikçe daha dayanıklı hale getirilmektedir. Çürüğü temizlenmiş diş boşluğuna tabaka tabaka konulup, özel bir ışın cihazı ile ışık uygulanarak sertleştirilir. Avantajları renginin diş rengi ile aynı olması ve sertleşme süresi beklenmesine gerek olmamasıdır. Dezavantajları direncinin az olması ve pahalı olmasıdır

Köprü

Kaybedilen bir veya birden fazla dişin yerine uygulanan sabit takma dişlerdir.

Kron

Dişin diş minesi ile kaplı bölümü. Aynı zamanda, dişleri eski haline getirmek için uygulanan bir tür kaplamadır.

Küretaj

Diş etlerindeki/periodontal ceplerdeki hastalıklı ya da zarar görmüş dokuların temizlenmesi.

L Harfiyle Başlayan Sözcükler

Laminate Veneer

Dişlerin ön yüzeylerini kaplayan porselen kaplamalardır. Dişlerin dış yüzeylerinden çok az madde kaldırılarak uygulanır. Metal içermemeleri ve ışık geçirgenlikleri dişe çok yakın olması nedeniyle estetik açıdan çok başarılı tedavilerdir. Ön dişleri kırık veya aşınmış olanlarda, dişlerinde renk farklılığı olanlarda (dolgu,ilaç kullanımı gibi nedenlerle)dişler arasında açıklık olanlarda ve estetik diş görünümü isteyenlere uygulanır.

M Harfiyle Başlayan Sözcükler

Malokluzyon

Alt ve üst dişlerin kusurlu kapanışıdır. Kusurlu kapanışın düzeltilmesi ortodontik tedavi ile mümkündür.

Mouthguard/Ağız koruyucu

Dişleri darbe ve yaralanmalardan korumak üzere dişlere takılan yumuşak koruyucu alet.

O Harfiyle Başlayan Sözcükler

Okluzal Travma

Dişleri sıkma, gıcırdatma gibi, dişlere fazla baskı uygulandığı zamanlarda ortaya çıkar. Eğer kontrol edilmez ise hızlı bir şekilde ataşman ve kemik kaybına sebep olur.

Ortodonti

Diş, çene ve yüz anomalilerinin düzeltilmesi ve tedavisi ile ilgilenen bilim dalıdır. Estetik görüntünün düzeltilmesinin yanı sıra çiğneme fonksiyonlarının düzenlenmesi ,dişlerde çürük oluşumunun engellenmesi gibi faydaları da vardır. İskeletsel boyuttaki bozuklukların (çene, yüz ilişkileri) tedavisi için erken teşhis gerekmektedir. Çocuklarda 7

yaşından itibaren kontroller yapılmalıdır. Dişsel düzeydeki bozuklukların tedavisi her yaşta yapılabilmektedir.

Ortodonti

Ortodonti kelimesi iki yunanca sözcükten oluşmuştur. 'Ortos' düzgün, 'dontos' dişler anlamına gelmektedir. Ağız ve dişlerin dizilişindeki sorunlarla ilgilenen diş hekimliği dalı

P Harfiyle Başlayan Sözcükler

Periodontal Hastalık

Dişi destekleyen yapılardaki hastalık.

Periodontitis

Alveol/çene kemiğinin erimesine yol açan bir tür periodontal hastalık.

Periodontoloji

Periodontoloji, dişeti hastalıkları ve tedavilerini konu alan diş hekimliği dalıdır.

R Harfiyle Başlayan Sözcükler

Restorasyon

Kaybedilmiş diş ya da diş yapılarının yenilenmesi, onarılması işlemi. Örneğin, köprüler, dolgular, kronlar ve implantlar.

S Harfiyle Başlayan Sözcükler

Sement

Dişlerin köklerinde bulunan ve dişlerin çene kemiğine tutunmasını sağlayan, dişteki en yumuşak yapıdır.

T Harfiyle Başlayan Sözcükler

Tartar

Diş taşı

Tartar/ Plak

Sert diş yüzeylerine yapışan ve ancak diş fırçası, diş ipi gibi ağız bakım ürünleriyle temizlenebilen bakteri plağı.

U Harfiyle Başlayan Sözcükler

Ula

Diş eti